

Pædagogisk læreplan

Børnehuset Aalestrup

2022-2024

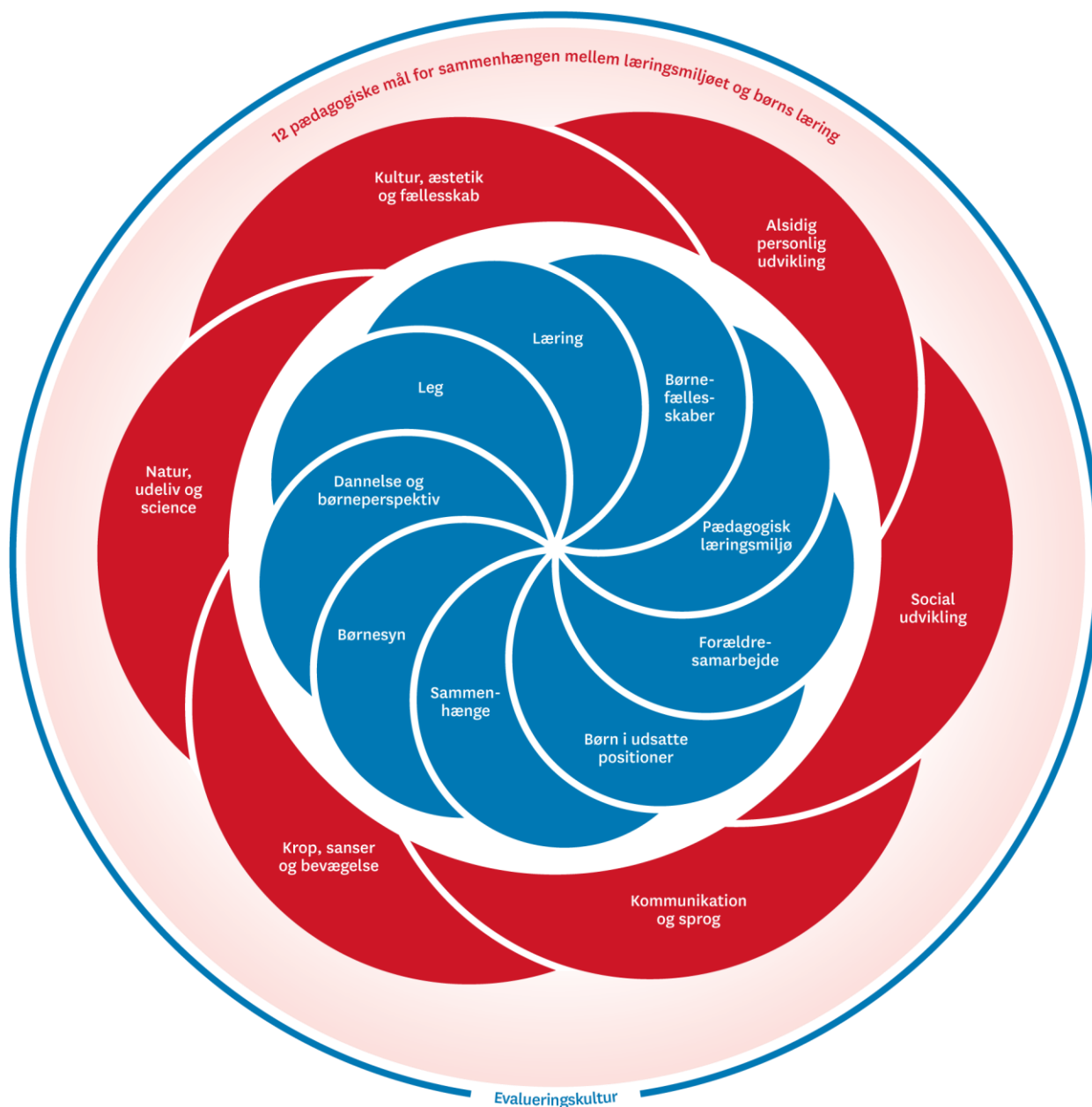

Livet leves forfra og forstås bagfra

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Aalestrup er en stor aldersintegreret institution bestående af vuggestue, børnehave samt en mini-gruppe for børn med særlige behov. Vi har plads til 20 vuggestuebørn og 108 børnehavebørn, hvoraf de 6 er mini-gruppebørn. Vuggestuebørnene er fordelt i to grupper med 10 børn i hver. I børnehaven har vi 4 stuer med børn i alderen 3-5 år og en stue med de ældste børn i børnehaven.

I Børnehuset Aalestrup arbejder vi ud fra et resourcesyn, hvor vi hele tiden tager udgangspunkt i det enkelte barns ressourcer og kompetencer for derigennem at støtte dem i deres nærmeste udviklingszone. Vores grundlæggende pædagogiske vision er, at vi vil skabe trygge relationer og understøtte udviklingen for alle børn i Dagtilbuddet.

Alle børn er forskellige, og alle børn kan noget forskelligt på forskellige tidspunkter. Vi mener, at alle børn grundlæggende skal opleve, at være holdt af, som den barnet er. Vi anerkender hvert barns unikke personlighed

Til at understøtte dette arbejder vi med Anettes Prehns principper omkring hjernesmart børn. Størstedelen af personalet er desuden uddannet i LP-modellen og i 2020 bliver alle fastansatte pædagoger endvidere uddannet i ICDP.

Børnehuset er en lys og moderne institution. Vi har prioriteret højt, at personalet altid kan være nærværende og tilstede ved børnene. Derfor har alle stuer køkken, to rum til at lege i, eget depot, samt badeværelse. Vi har ingen store fællesrum, da vi i højere grad har prioriteret, at have flere kvadratmeter på den enkelte stue. Hvis vi skal holde fest eller lignende holder vi det enten udenfor eller lejer hallen, som ligger lige på den anden side af gaden.

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn: I Børnehuset prioriterer vi børnesynet højt, idet vi mener, at det at være barn i høj grad har værdi i sig selv. Det er derfor vigtigt for os at skabe en hverdag i børnehøjde, hvor der tages hensyn det enkelte barns udvikling og behov. Vi arbejder derfor meget ud fra princippet om forskellige regler til forskellige børn. Det er endvidere vigtigt for os, at inddrage børnene i planlægningen og beslutninger omkring, hvad der skal ske. Pædagogerne sætter de overordnede rammer, men inddrager børnene i beslutninger omkring indholdet. Det kan f.eks. være, hvad skal vi have at spise til middag, hvad skal vi lave til samling, hvilke regler skal vi have på stuer osv.

Dannelse og børneperspektiv: Det er altid vigtigt for os at indtænke børneperspektivet i vores hverdag med børnene, idet vi er opmærksomme på, at børnene ikke får noget ud af ting, vi laver, hvis vi ikke forstår at tilrettelægge ud fra deres perspektiv. Derfor inddrager vi altid børnene i processen omkring noget nyt, ligesom at vi også evaluerer på forskellige ting sammen med dem. Ved at gøre dette arbejder vi også med dannelsen ved det enkelte barn, hvor de lærer om, at man kan have forskellige holdninger og perspektiver. Dette bidrager til deres forståelse af den mangfoldighed, der er blandt mennesker. Vi har endvidere stort fokus på, hvordan vi taler til, med og om hinanden og ved at italesætte overfor børnene, hvordan vi behandler hinanden. Turtagning er også en stor del af dette. Vi arbejder blandt andet med det ved hjælp af fri for mobberi, trin for trin og ved hele tiden at træne turtagning til f.eks. samling.

Leg: Børns leg har værdi i sig selv og er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling. Den fremmer endvidere blandt andet deres fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. For os er det vigtigt at skabe en hverdag, hvor der er plads, ro og rum til fordybelse i legen og hvor nærværende voksne har tid og mulighed for at understøtte børnenes leg, så der er plads til det enkelte barn. Vi er derfor bevidste om, hvordan vi organiserer dagen, så personalet kan prioritere at være en del af børnenes leg. Derudover arbejder vi også med legegrupper, for at styrke det enkelte barns kompetencer i forhold til at kunne indgå i et større fællesskab. Dette kan have forskellige formål, f.eks. at styrke bestemte relationer blandt børnene, øve bestemte færdigheder som turtagning eller at udvikle legen fra parallelleg til rolleleg.

Læring: Læring sker f.eks. gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret i nærmeste udviklingszone. Det er derfor vigtigt, at vi er bevidste om de læringsmiljøer vi skaber gennem hele dagen, så vi får skabt de bedst mulige betingelser for, at det enkelte barns udvikling og læring.

Børnefællesskaber: Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende for, at alle børns oplevelse af at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. Det er ligeledes vigtigt, at vi som personale lærer børnene, at balancere mellem det at skabe plads til dem selv og fællesskabet. Dette arbejder vi blandt andet med ved at øve turtagning. Ved at italesætte mangfoldigheden blandt børnene og deres forskellige behov, opnår vi også en forståelse ved børnene i forhold til at lære at forstå og tage hensyn til forskelligheder. Det er utrolig vigtigt, at personalet hele tiden er nærværende ved børnene, så vi bliver i stand til at støtte dem i dette. Det gælder ikke kun i forhold til at forstå og tage hensyn til andre, men også i forhold til at støtte dem i, at skabe plads til dem selv på en positiv og konstruktiv måde. I hverdagen mødes alle på legepladsen på kryds og tværs af alder, køn og kulturer. Her skabes der relationer og venskaber blandt børnene, som vi trækker med ind i huset og bruger i forhold til at lave legeaftaler og legegrupper på tværs af stuerne.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det er et krav, at det pædagogiske læringsmiljø skal være til stede hele dagen og ikke kun afgrænses til 1½ times pædagogiske aktiviteter om formiddagen. Til gengæld betragtes pædagogiske læringsmiljøer som både børns leg, vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som bleskift, madpakker, oprydning, garderobesituationer osv. Alt sammen læringsmiljøer som skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det kræver, at det pædagogiske personale gør sig didaktiske overvejelser over alle disse forskellige læringsmiljøer, så de understøtter hele barnets udvikling og tager højde for børneperspektivet.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnehuset Aalestrup prioriterer vi samarbejdet med forældrene højt - et samarbejde der er præget af lydhørhed og imødekommenhed. Vi vil inddrage og gøre brug af forældrenes engagement og ressourcer til at understøtte den pædagogiske opgave i Børnehuset. Det er vigtigt for os at have en positiv og konstant dialog med forældrene omkring det enkelte barn, men også børnegruppens trivsel og læring. Det gør vi ved at orientere forældrene og hvad vi laver via opslagstavler og digitale platforme, men især også gennem jævnlig dialog med de enkelte forældre omkring deres barns trivsel. Derudover afholder vi forældremøder, hvor vi jævnligt inviterer f.eks. foredragsholdere eller eksterne samarbejdspartner ind til at holde oplæg for forældre og personale. På den måde giver vi forældre og personale et fællesudgangspunkt i forhold til at have en god og konstruktiv dialog. Vi prioriterer det højt at kunne være nærværende i aflevering og afhentningssituationerne, da dette skaber trykthed for både barnet og forældre og sikre at barnet for en så god aflevering som muligt og dermed også en så god start på dagen som muligt.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Børnehuset Aalestrup er alle børn medregnet i fællesskabet, uanset hvad barnets forudsætninger er. Som tidligere beskrevet er det vigtigt for os at arbejde ud fra princippet om forskellige regler til forskellige børn. På den måde sikre vi, at der altid skabes tid, plads og rammer, der tager højde for det enkelte barns forudsætninger og dermed skaber de optimale udviklingsbetingelser for det enkelte barn og dermed også børn i udsatte positioner.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Børnehuset har vi en stue med de ældste børn i børnehaven. Dette giver os mulighed for at lave pædagogiske læringsmiljøer og tilrettelægge pædagogiske aktiviteter, der har til formål skabe en god overgang og sammenhæng til børnehaveklasse. Vi har derudover et tæt samarbejde med Aalestrup skole omkring skoleparathed, samt overgangen fra daginstitution til skole, som understøtter dette. Dette samarbejde og indholdet i de tiltag vi gøre i det, evalueres løbende og minimum en dag om året, så vi sikre hele tiden, at vi laver den bedste mulige overgang for en bestemt gruppe børn.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Aalestrup har vi sammen med Aalestrup skole, Aalestrup Realskole og Ågades Børnehave et tæt samarbejde med det lokale erhvervsliv og handelsstandsforening. Her samarbejder vi primært omkring en kulturuge, som foregår en gang om året. Derudover samarbejdes der omkring emner og aktiviteter i det omfang, det giver mening og er muligt.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø: Børnehuset er en delvis ny og ny renoveret institution. Det har været vigtigt for os i forbindelse med tilbygning og renovering, at det er blevet gjort med fokus på at få skabt så gode fysiske rammer som muligt og med mulighed for at benytte rummene til flere forskellige ting. Derfor er der indtænkt brugen af materialer, der bidrager til at sænket lydniveauet, ligesom at der er taget højde for det i den måde, hvorpå vi har valgt at inddele rummene. Udenfor har vi skabt en legeplads med mange forskellige udfoldelsesmuligheder – dette gælder både i forhold til den vilde leg, men også til den stille og fordybede leg.

Det psykiske børnemiljø: I Børnehuset er det vigtigt for os at have en institution, hvor der er plads til mangfoldighed og hvor dette betragtes som en styrke af både, børn, forældre og personale. Det kræver, at alle har en gensidig respekt for hinanden. Dette ses og styrkes gennem det sprog og de handlinger, vi bruger overfor hinanden. For at sikre dette arbejdes der med fri for mobberi og trin for trin. Derudover er der stort fokus på, hvordan alle taler til, med og om hinanden. Her er personalet bevidste om, at de er

rollemodeller og har et ansvar for at gå forrest i bestræbelserne på at skabe en kultur, hvor alle behandler hinanden med respekt og hensynstagen til den enkeltes ressourcer og kompetencer.

Det æstetiske børnemiljø: For at skabe et stimulerende, inspirerende og æstetiske børnemiljø laver vi tydelige opdelinger i vores rum ved f.eks. at skabe forskellige miljøer, der inspirerer til forskellige ting. Det kan f.eks. være en dukkekrog, et hjørne til biler, et motorisk område osv. Der er også rum, hvor man kan gå ind og lukke døren, så der skabes plads til ro og fordybelse eller måske den mere vilde leg, som så ikke forstyrrer den øvrige børnegruppe. Vi bruger desuden former, farver og forskellige overflader til at stimulere sanserne med. Dette gør sig også gældende udenfor.

For børnemiljøet generelt gælder det, at vi inddrager børnene så vidt muligt i processen omkring, hvad vi skal have på hver stue og hvad de mangler og har brug for. Vi lader os endvidere inspirere af det, som optager børnene i forhold til at vurdere, om der er noget andet eller nyt, vi skal have ind tænkt i de forskellige børnemiljøer, vi har i Børnehuset. På den måde sikrer vi også, at vi får inddraget børneperspektivet i vores læringsmiljøer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børns alsidige personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende og med voksne der engagerer sig i børnene og ser dem, som de små individer der er. Børnene skal føle sig som

afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af fællesskabet. Samtidig skal de også lære at se og forstå samspejlet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne.

De skal både kunne mærke deres egne grænser – kunne sige til og fra – og på samme tid indgå som en social del af det større fællesskab, der gør verden sjov og udfordrende at være i.

Børn har behov for at lære at tackle de mange forskellige følelser, der opstår i fællesskabet lige fra engagement, venskab og kærlighed til ligegyldighed og konkurrence. Det pædagogiske personale er vigtige medspillere, når de følelsesmæssige erfaringer skal omsættes til adfærd og har et stort ansvar for at støtte og guide børnene i denne proces.

Børn har brug for at udfolde sig og afprøve deres potentialer. Muligheden for at forfølge små ideer, skabe egne projekter og opleve, at de børn og voksne de er sammen med i Børnehuset, anerkender dem for deres indsats, styrker selvværdet.

Med udgangspunkt i overstående vil vi skabe et læringsmiljø, hvor børnene har forskellige muligheder for at deltage aktivt i hverdagens praktiske og pædagogiske aktiviteter, for derigennem at styrke dem i at engagere sig, få livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til at deltage aktivt i de sociale fællesskaber, der omgiver dem. Vi vil være bevidste om at tilrettelægge aktiviteterne, så de hele tiden kan justeres i forhold til det enkelte barns nærmeste udviklingszone, så alle børn føler at de lykkes. Derudover vil vi inddrage børnene i tilrettelæggelsen for at sikre at børneperspektivet. Et eksempel på dette i hverdagen er spisesituationen. Her deltager børnene aktivt i borddækningen og oprydningen. Vi støtter dem i at hjælpe hinanden med f.eks. at åbne en madpakke, række skraldeskålen osv. Derudover har børnene stor medbestemmelse i forhold til, hvad de spiser og hvornår. Baggrund for dette kan læses i vores måltidspolitik

Det er vigtigt for børns selvværd, at de føler sig accepteret og respekteret, som det menneske de er. Dette tilgodeses bl.a. ved at personalet hver dag modtager børn og forældre positivt. Det er desuden en vigtig prioritet, at kulturen i Børnehuset tydeligt bærer præg af, at alle taler pænt til, med og om hinanden. For at understøtte dette arbejdes der med trin for trin og fri for mobberi som en naturlig del af hverdagen.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børns sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre mennesker. De vigtige elementer i sociale kompetence er empati, evnen til tilknytning og sociale færdigheder.

Den sociale kompetence er nøglen til fællesskabet, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig gennem leg, samarbejde med andre om at løse opgaver og realisere drømme.

Det er vigtigt, at børn støttes i at danne relationer og lærer, hvordan man kan være en del af fællesskabet. Gennem relationer til andre udvikler børn empati, hvilket styrker dem i at begå sig i fællesskabet. Det er vigtigt, at de lærer at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at de også lærer at forstå, at andre også har følelser og behov – nogle følelser og behov som ikke altid er det samme som deres. Ligeledes er det vigtigt at de lærer at sætte grænser for sig selv og andre og sige til og fra.

For at børn kan dette, er det vigtigt at de føler sig anerkendte, respekteret og elsket, som dem de er. De skal desuden føle trykthed og tillid til deres nærmeste omsorgspersoner.

For at støtte overstående vil vi skabe et læringsmiljø, hvor vi gennem ord og handlinger viser børnene, at vi holder af dem og at de betyder noget for fællesskabet i Børnehuset. Vi italesætter forskellighed og mangfoldighed som en styrke. Personalet deltager aktivt i børnenes forsøg på at danne sociale relationer ved at støtte og guide dem i leg og aktiviteter. Vi vil gennem omsorg og respekt give børnene mulighed for

at udvikle konstruktive og nære relationer. Dette gøres blandt andet gennem legegrupper, hvor vi vil have fokus på hvert enkelt barns ressourcer og forudsætninger. Vi vil inddrage dem i planlægning og tilrettelæggelsen af såvel pædagogiske som praktiske aktiviteter for at lære dem om demokratiske processer og for at sikre, at børneperspektivet er en betydningsfuld del af vores hverdag.

Vi accepterer ikke, at børn drilles eller mobbes. Dette betyder blandt andet, at personalet griber aktivt ind, hver gang det forekommer. Desuden støttes og guides børnene i forhold til selv at lære at håndtere konflikter. Det betyder f.eks., at børnene efter alder og udvikling bliver gjort opmærksomme på, hvilke følger deres handlinger har haft eller vil få og bliver hjulpet til at finde andre handlemuligheder og strategier, så de på sigt bliver styrket i selv at kunne undgå eller håndtere lignede situationer fremover.

Derudover prioriteres hverdagens aktiviteter som f.eks. spisning, samlingsstund, garderobe m.m. højt, da alle børnene her naturligt deltager i et fællesskab.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sprog er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige sprog, som spiller en rolle i børns udviklingsproces og som alle skal have opmærksomhed. Det kan f.eks. være talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog, som blot er nogle af de kommunikationsformer, vi alle benytter os af. Børnene skal støttes i at udvikle deres ordforråd og deres naturlige interesse for det skrevne sprog skal bakkes op.

For at kommunikere godt er det vigtigt, at børnene forstår sammenhængen mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale. Til at støtte op om dette bruges trin for trin, hvor børnene øves i at aflæse hinanden. Personalet er endvidere bevidste om hele tiden at støtte og hjælpe børn til at lære at aflæse de børn og voksne, som omgiver barnet i hverdagen i Børnehuset. Sprog skaber kontakt og evnen til at bruge nuancerne i sproget, støtter og fremmer forståelsen for andre. Det er vigtigt at træne dialogen, så børn i fællesskab kan tale, lytte, stille spørgsmål, give svar og være aktive i at planlægge fælles aktiviteter og projekter. Det er derfor vigtigt for os at have et læringsmiljø, hvor personalet hele tiden sætter ord på alt, hvad der sker i og omkring børnene. Det kan være alt lige fra ting og begreber til følelser.

Det er endvidere vigtigt, at børnene møder voksne, der lytter til dem med forståelse og anerkendelse, så de får mulighed for at udtrykke det, de er i tvivl om, glade for eller kede af og så de kan give udtryk for deres meninger, følelser og tanker. Gennem dialog og aktiviteter, hvor der er fokus på sproglige aktiviteter udvikles børnenes ordforråd og sprogforståelse. Vi vil derfor sørge for, at børnene altid har adgang til f.eks.

bøger, billeder, musik, sang, sanglege, rim og remser, højtlesning osv. Vi vil desuden arbejde med sproggrupper i forhold til de børn, der har brug for en ekstra indsats for at udvikle sig alderssvarende sprogligt.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Krop, sanser og bevægelse er redskaber til at erobre verden. Ved at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, styrke, udholdenhed og bevægelighed, styrkes også deres forudsætninger for at udvikle sig. Krop og bevægelse er ikke kun en fysiologisk, men også en sanselig adgang til verden. Bevægelse baner vej for at udforske, afprøve, nyde og forstå det fysiske såvel som det kulturelle miljø og naturen. Ved at bruge forskellige redskaber og materialer får børnene anledning til både at bruge og stimulere denne sanseverden. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger udvikles børnenes færdigheder og vaner. De lærer dem selv og andre at kende i forhold til det at være kropslige sammen – dette kan f.eks. være gennem kram eller tumlelege. Ved at få erfaring med forskellige former for acceptabel kropslig nærhed, bliver børnene bedre i stand til at mærke egne såvel som andres fysiske grænser.

Børn har behov for at føle værdi og tryghed – også ved deres egen krop og dens reaktioner. Ved at få viden og indsigt i, hvordan kroppen fungerer, dens styrke, muligheder, og hvad det betyder for sundhed og velvære, får børn også mulighed for at få indsigt i sig selv og andre mennesker.

Vi vil skabe læringsrum til forskellige former for fysisk, motorisk, kropslig og sanselige oplevelser. Det vil vi gøre gennem forskellige motoriske udfordringer, hvor vi både bruge vores inden- og udendørs aktiviteter, samt de steder vi har i nærmiljøet som hallen, skov og lignende. Vi vil også appellere til børnenes sanser gennem forskellige smagsoplevelser til f.eks. maddage, børnemassage osv. Vi har på legepladsen indrettet forskellige læringsmiljø som boldbane, ishytte, klatretårne, gynger, træer, sandkasser, cykler og meget mere. Vi laver motorikbaner både inde og ude, ligesom at vi bruger farver, dufte og lyde til at pirre børnenes sanser.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. En naturfaglig dannelse skabes af oplevelser med interesse for og viden om naturen i et miljø, hvor der er plads til at undres, stille spørgsmål og finde svar.

Når børn har mulighed for at være i naturen og sansе og opleve den på alle årstider, i forskelligt vejr og landskaber, styrkes også deres sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Naturen er en enestående legeplads for både krop og sind. Når børn leger i naturen får fantasien og samværet med andre frit spillerum, og børnene udfordres på mange forskellige måder både kropsligt og mentalt.

Naturen er en skattekasse af kundskab. I skov, på mark og ved strand har børnene mulighed for at hente førstehåndsindtryk om dyr, planter, materialer og teknikker. Gennem vidende og medlevende voksne kan børnene få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente masser af viden om naturfænomener og tekniske sammenhænge.

Naturen giver børnene mulighed for at systematisere deres omverden og ved selvsyn fatte sammenhænge, der ellers kan være svære at forstå, hvis de bliver formidlet på det teoretiske plan. Det gælder f.eks. modsætninger, tal, mængder og rækkefølger.

At bruge naturen som eksperimentarium og legerum danner grundlag for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for naturen og miljøet.

Vi bruger naturen omkring os som et stort læringsrum. Det gælder skov, å, stier osv.. Personalet fungerer som "naturguider", hvor vi vejleder børnene i færden i naturen med respekt for planter og dyr.

Vi er ude i stort set alt slags vejr. Børnene udfordres motorisk på skråninger, ved at klatre i træer, kravle m.m. De bruger det der er i naturen som legetøj. Det kan f.eks. være pinde, sten og vand.

Børnehusets legeplads er indrettet med henblik på flere sansemotoriske udfordringer bl.a. gennem vores vandbane, skov, bakke og bålplads.

Børnene mærker, at årstiderne skifter, og at vejret er forskelligt. Her er noget til alle sanser, krop og sjæl. Vi taler med børnene og vejret og årstiderne som en naturlig del af vores hverdag.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur er udtryk for menneskers forståelse og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder. Børn har et klart blik for kulturelle udtryksformer. Jo mere varieret børn får lov til at udfolde sig og jo flere forskellige kulturer de møder, desto bedre bliver også deres opfattelse af såvel verden, andre mennesker, som deres egne muligheder og potentialer. De lærer på denne måde om fællesskaber på tværs af forskellige kulturer, men bliver i høj grad også klogere på dem selv som mennesker og på sigt deres egne holdninger og værdier i verden.

Mødet med andre menneskers udtryk, ikke mindst med voksne der kan formidle kunst og kultur, kan være med til at sætte gang i en udvikling af deres kulturelle udtryksformer. Gennem oplevelser af kunst får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder. Forudsætningen for denne skabelsesproces er naturligvis, at børnene har mulighed, rum og tid til at udfolde sig på egne betingelser – både når det handler om pladskrævende eller støjende aktiviteter og mere rolige aktiviteter, der kræver fordybelse. Det er derfor vigtigt, at vi i Børnehuset har læringsrum der appellerer til og giver mulighed dette.

Gennem mødet med mange udtryksformer – både kunstnerisk, kulturelt, ved at stifte bekendtskaber med andre måder at leve på og andre værdier, udfoldes børnene til hele, nysgerrige og tolerante mennesker.

Mennesker der har forståelse for, at verden er mangfoldig og at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være vidt forskellige.

Den fysiske indretning i Børnehuset giver mulighed for at skabe læringsrum, hvor der både er plads til fordybelse, men også til at udforske kulturelle udtryksformer som f.eks. musik og sang, uden at det forstyrrer resten af huset. Børnene har endvidere altid adgang til kreative materialer som f.eks. papir, farver, sakse, lim osv.

Vi synger, spiller på instrumenter, laver teater, læser bøger, leger sanglege og meget mere. Derudover fejrer vi højtider som jul og påske, lige som at vi holder fastelavn og fødselsdage. Vi bruger også de lokale faciliteter som biblioteket, biografen og vi tager til teaterforestilling, når vi har mulighed for dette.

I Børnehuset har vi også en del børn fra andre lande. Det skaber et naturligt fundament for i hverdagen at tale om forskellige kulturer – både i forhold til traditioner og højtider, men også i forhold til f.eks. mad og tøj.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi vil arbejde løbende med evaluering i forbindelse med stuemøder og personalemøder. Til dette vil vi bruge arbejdsredskabet ”Skema til handling”, som er fra EMU’s ”Redskab til forankringsproces”. Vi har valgt dette redskab, idet det er let at bruge og fordi det ligner meget SMTTE-modellen, som størstedelen af personalet er vant til at arbejde med. Vi er stadig i gang med en proces i forhold til at implementere systematisk evaluering i Børnehuset og vi har derfor valgt at fokusere kun på dette for at få gjort processen så overskuelig som muligt. Endvidere arbejder vi med faglige oplæg på vores personalemøder for derigennem hele tiden at få skabt sammenhæng mellem arbejdet med den styrkede læreplan, KIDS og ICDP og for at sikre at personalet hele tiden er klædt bedst muligt på fagligt til at løfte de opgaver, der er i arbejdet med kerneopgaven.

Udover evaluering arbejder vi fast med dokumentation. Til dette bruger vi billeder, opslag og kompetencehjulet.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi vil minimum hvert andet år evaluere den pædagogiske læreplan i forbindelse med, at vi holder pædagogiske weekend, da der her er tid og rum til at fordybe os i det. Vi vil her inddrage kompetencehjulet og KIDS i forhold til at vurdere, om der er brug for særlige indsatser i forhold til bestemte områder i læreplanen. Vi vil endvidere bruge det materiale, som vi løbende har brugt i vores evalueringer på stuemøder og personalemøder for at få et billede af, om det er de samme ting, der går igen og som der derfor er brug for en særlig indsats i forhold til.